

LANDSKAPS ARKEOLOGERNA

KULTURMILJÖVETARE OCH KUNSKAPSFÖRMEDLARE
I RIKSTÄCKANDE SAMVERKAN

www.landskapsarkeologerna.se

September 2009

Hänt sommaren 2009

Sävar i Västerbotten. Sista slaget på svensk mark ägde rum här 1809. Nu i augusti 2009 var det 200-årsjubileum.

Åskådare anlände och fick se slaget återuppspelat, med tidstypiska kanoner och riktig krutrök. Ryssarna vann, Sverige förlorade Finland och har sedan haft fred i 200 år, hittills.

Ovan kapitulerar de svenska trupperna vid Sävar 1809 och 2009.

Dagen därpå, den 20 augusti 1809, fick Sverige revansch i Ratan ett par mil från Sävar. I Ratans hamn hade Sverige 120 fartyg och 10 000 man som seglat upp från Roslagen. Ryssarna anföll men fick retirera när de möttes av artillerield.

Den 20 augusti 2009 hade svenska flottan en toppmodern minsvepare i Ratans hamn. I övrigt kunde man denna dag bland annat studera landhöjningen. På bilden t.v. ser man hur högt havet gick i Ratan år 1846. Årtalet och markering finns inristat i berget.

Utö gruvor i Stockholms skärgård anses vara de äldsta i Sverige. Man ska ha börjat bryta järnmalm där på 1100-talet. På 1700-talet blev gruvorna förstörda när ryssarna härjade utefter de svenska kusterna. Man kom igång igen och bröt malm till 1879. Nu finns ett trevligt museum att beskåda vid gruvorna.

De gamla gruvorna på Utö noggrant inhägnade för vallfärdande turister.

Cykelutflykt i Luleå till informationsskylt om stadens historia. På denna skylt kan man läsa om bron mellan Malmudden och Skurholmen och bebyggelsen däromkring.

Överst gravröset räa-nr 222 i Hinneryds socken, framinventerat vid planering för vindkraftverk. En sentida stenmur har anlagts rakt över. I närheten låg gränsen mot Danmark, markerad av riksgränsmärket Hakasten (bilden t. v.), innan Halland erövrades av Sverige.

Tornedalen med världsarvsmonumentet Struves meridianbåge på berget Aavasaksa på finska sidan vid Övertorneå.

I bakgrunden skymtar också den ryska tsarens gula jaktstlott från 1880-talet. Tegelbyggnaden t. v. ett utsiktstorn.

Gravfältet Lunds backe i Vallerstads socken, Östergötland. Återföreningsmöte för arkeologer som var med när fornminnesinventeringens revidering i Östergötland startade för 30 år sedan, 1979. Brita Tronde, Anders Persson, Per-Erik Ornell, Gunnel Mörkfors och Per Holmgren hade bjudit in gamla (?) platsledare till denna nostalgitripp.

